

Riksintresse för kulturmiljövård Bolmsö kyrkby [G 13] (Bolmsö sn)

Motivering:
Fornlämningsmiljö och sockencentrum.

Uttryck för riksintresset:
Fem högggravfält från yngre järnålder, i ett fall med inslag av resta stenar, samt några spridda högar. Kyrkbybebyggelse med många traditionellt utformade mangårdsbyggnader. Den nuvarande kyrkan är från 1865. Intill denna ligger församlingshemmet som tidigare var skola och sockenstuga.

Ett urval riktlinjer:

- Fortsatt hävd av fornlämningsmiljöerna är grundläggande för att de ska vara syn- och upplevelsebara.
- Utrymmet för ny bebyggelse är stor inom riksintresset. Den samlade bebyggelsen väster om kyrkan bör kunna förtätas, medan den spridda bebyggelsestrukturen öster och söder om kyrkomiljön bör respekteras.
- Fornlämningsmiljöerna tillhör riksintressets bärande värden. Tillstånd enligt 2 kap KML om att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra en av riksintressets fornlämningar bör i regel inte beviljas.
- Att förstå kyrkomiljöns lokalisering mitt i socknen förutsätter att sjöförbindelsen med fastlandsdelen av socknen består.

1

2

3

1. Spökebacken. I Kyrkby finns flera gravfält från järnåldern, de visar att det funnits bosättningar redan innan en kyrka uppfördes.
2. Kyrkplatsen ligger mitt i socknen som också omfattar delar av fastlandet. Kyrkbyn innehåller villor från hela 1900-talet.
3. Kyrkbyn bestod tidigare av tre gårdar, alla med anknytning till sockencentrum. Brogården finns belagd från medeltiden och namnet syftar på att man byggt bro, vilket underlättade kyrkofärderna och ansågs som en from handling.

